

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en dus ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2014 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag als bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de Fvw)

Als gevolg van artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet (IFvw), hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

R.H.A. Plasterk

De staatssecretaris van Financiën,

E.D. Wiebes

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Onderdeel uitgaven, verplichtingen en ontvangsten

Uitgaven

In onderstaande tabel wordt een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het uitgavenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de tweede suppletore begroting 2014 is het uitgavenbedrag van het gemeentefonds met € -22 089 000 gewijzigd. De in de tabel weergegeven mutaties worden onder de tabel nader verklaard.

Tabel 1: Totstandkoming uitgavenbedrag gemeentefonds (x € 1 000)		
Stand uitgavenbedrag vastgestelde begroting 2014		18 381 232
Stand uitgavenbedrag 1e suppletore begroting 2014		18 485 389
Stand uitgavenbedrag 2e suppletore begroting 2014		18 763 190
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2014:		
1) Ondersteuning raadsman Loppersum	93	
2) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet	- 822	
3) Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2014	- 2	
4) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2014	- 167	
5) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2014	- 21 191	
Totaal mutaties bij slotwet		- 22 089
Stand uitgavenbedrag slotwet begroting 2014		18 741 101
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>		2 276
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>		1 938
<i>Waarvan uitgavenbedrag Budget A+O-fonds</i>		6 301
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage aan VNG</i>		14 861
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage gemeenten inzake KING</i>		7 464
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>		15 615 031
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>		1 760 889
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>		1 332 341

De wijziging van het uitgavenbedrag is het saldo van een aantal mutaties:

1) Ondersteuning raadsman Loppersum

De gemeente Loppersum ontvangt in 2014 € 93 000 in verband met de ondersteuning van een onafhankelijk raadsman, aangesteld door de minister van Economische Zaken als aanspreekpunt voor schadeafhandeling met betrekking tot de gaswinning in de provincie Groningen.

2) Realisatie kosten Financiële-verhoudingswet

Het gerealiseerde bedrag komt door de slotwetmutatie € 822 000 lager uit dan na de stand 2de suppletore begroting 2014 werd geraamd. Dit komt doordat niet alle onderzoeken die voor 2014 gepland waren, daadwerkelijk in 2014 zijn uitgevoerd. De realisatie voor de post kosten Financiële-verhoudingswet komt hiermee op € 2 276 000. Het bedrag zal gedeeltelijk alsnog in 2015 tot besteding komen. Daarom zullen de uitgaven 'kosten Financiële verhoudingswet' bij 1ste suppletore begroting 2015 met een bedrag van € 822 000 opwaarts worden bijgesteld, conform de bestaande afspraken hierover met het ministerie van Financiën. Deze mutatie bij 1ste suppletore begroting 2015 heeft dus nog betrekking op een onderuitputting van het begrotingsjaar 2014.

3 en 4) Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2014 en integratie-uitkeringen 2014

Het blijkt dat er in totaal lagere uitbetalingen zijn gedaan dan bij 2de suppletore begroting 2014 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € - 2 000 bij de integratie-uitkeringen en € - 167 000 (negatief) bij de decentralisatie-uitkeringen. In onderstaande tabel wordt een specificatie gegeven van deze bedragen. Deze onderdelen zullen bij 1ste suppletore begroting 2015 in totaal

opwaarts worden bijgesteld. Deze mutaties in de uitgaven bij 1ste suppletoire begroting 2015 hebben dus nog betrekking op het begrotingsjaar 2014.

Table 2: Specificatie Integratie- en decentralisatie-uitkeringen 2014 (x € 1 000)					
	Budget na NJN	Slotwet	Budget totaal	Uitgegeven	Vershil
Integratie-uitkeringen					
Correctie waterschapswegen (knelpunten verdeelproblematiek)	3 224		3 224	3 224	0
VTH-taken	40 758		40 758	40 758	0
Wmo	1 714 016		1 714 016	1 714 014	- 2
WUW-middelen	2 893		2 893	2 893	0
TOTAAL IU	1 760 891	0	1 760 891	1 760 889	- 2
Decentralisatie-uitkeringen					
Aldel	500		500	500	0
Bedrijventerreinen	1 190		1 190	1 190	0
Beeldende kunst en vormgeving	13 500		13 500	13 500	0
Bestaand Rotterdam gebied	2 527		2 527	2 527	0
Beter Benutten	797		797	797	0
Bodemsanering	21 732		21 732	21 732	0
Buurtsportcoaches	57 027		57 027	57 027	0
Centra voor Jeugd en Gezin	383 137		383 137	383 137	0
Eigen kracht	380		380	380	0
Erfgoed en Ruimte	2 290		2 290	2 289	- 1
Faciliteitenbesluit opvangcentra	3 060		3 060	3 061	1
Gezond in de stad	10 141		10 141	10 141	0
Green Deal	646		646	646	0
Implementatie Participatiewet	3 500		3 500	3 500	0
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing	139 062		139 062	139 061	- 1
Invoeringskosten jeugdzorg	39 820		39 820	39 820	0
IODS kwaliteitsprojecten	8 835		8 835	8 835	0
Jeugd	25 580		25 580	25 500	- 80
Koopkrachttegemoetkoming minima	66 000		66 000	66 000	0
Kwaliteitsprong Zuid	1 400		1 400	1 400	0
LHBT emancipatiebeleid	1 455		1 455	1 455	0
Maatschappelijke opvang	298 818		298 818	298 818	0
Mantelzorg	6 000		6 000	6 000	0
Meetsysteem van geluid	39		39	39	0
Nationale gebiedsontwikkelingen (Nota Ruimte en BIRK)	12 004		12 004	12 003	- 1
Ondersteuning raadsman Loppersum	0	93	93	93	0
Pilot integraal persoonsgebonden budget	365		365	365	0
Pilots participatieverklaring	629		629	629	0
Regiospecifiek pakket Zuiderzeelijn	56 922		56 922	56 922	0
Stimuleringsregeling oversampling WoON	259		259	259	0
Veiligheidshuizen	7 700		7 700	7 699	- 1
Versterking peuterspeelzaalwerk	35 000		35 000	35 000	0
Vrouwenopvang	107 959		107 959	107 959	0
Vsv-programmagelden RMC-regio's G4	8 757		8 757	8 757	0
We Can Young	300		300	300	0
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2013	5 084		5 084	5 000	- 84
Zichtbare Schakel	10 000		10 000	10 000	0
TOTAAL DU	1 332 415	93	1 332 508	1 332 341	- 167
TOTAAL	3 093 306	93	3 093 399	3 093 230	- 169

5) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2014

De uitbetalingen aan gemeenten in 2014 blijken lager te zijn dan bij de 2de suppletoire begroting 2014 werd verwacht. Het gaat hierbij om een verschil van € -21 191 000 (negatief).

De reden van het verschil ligt in het feit dat zolang de uitkeringsfactor¹ niet definitief is de omvang van betalingen aan de gemeenten kan afwijken ten opzichte van wat in de begroting vermeld staat. De oorzaak ligt bij het verschil tussen raming van de verdeelmaatstaven voor de bepaling van voorlopige uitkeringsfactor en de verdeelmaatstaven die bij de betalingen worden gebruikt. Indien bij de betalingen de definitieve verdeelmaatstaven niet beschikbaar zijn, worden de gegevens van het vorige jaar gebruikt. Op het moment dat de definitieve gegevens beschikbaar komen, kan het gat tussen begroting en uitbetaling gedicht worden door de uitkeringsfactor aan te passen. Het onderdeel wijziging betalingsverloop algemene uitkering zal bij 1ste suppletoire

¹ De uitkeringsfactor is de verhouding tussen de voeding van het gemeentefonds en de totale landelijke uitkeringsbasis. De voeding van het gemeentefonds is de jaarlijkse omvang van het gemeentefonds zoals wordt vastgesteld via de normeringsystematiek. De uitkeringsbasis wordt berekend via vermenigvuldiging van het aantal eenheden van een set van verdeelmaatstaven met bijbehorende gewichten (bedragen per eenheid).

begroting 2015 dan ook met dit bedrag opwaarts worden bijgesteld. Deze mutatie bij 1ste suppletoire begroting 2015 heeft dus nog betrekking op het begrotingsjaar 2014.

Verplichtingen

In de volgende tabel wordt ter toelichting een nadere uitsplitsing gegeven van de totstandkoming van het verplichtingenbedrag van het gemeentefonds. Ten opzichte van de 2de suppletoire begroting 2014 is het verplichtingenbedrag met € - 25 400 gewijzigd.

Tabel 3: Totstandkoming verplichtingenbedrag gemeentefonds (x € 1 000)		
Stand verplichtingenbedrag vastgestelde begroting 2014		18 381 232
Stand verplichtingenbedrag 1e suppletoire begroting 2014		18 450 614
Stand verplichtingenbedrag 2e suppletoire begroting 2014		18 728 415
Voorgestelde mutaties bij slotwet 2014:		
1) Ondersteuning raadsman Loppersum	93	
2) Realisatie Kosten Financiële-verhoudingswet	- 118	
Totaal mutaties bij slotwet		- 25
Stand verplichtingenbedrag slotwet begroting 2014		18 728 390
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Financiële-verhoudingswet</i>		2 980
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>		1 938
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Budget A+O-fonds</i>		6 301
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage aan VNG</i>		14 861
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage gemeenten inzake KING</i>		7 464
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen c.a.</i>		15 606 531
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen</i>		1 760 891
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>		1 327 424

De wijziging van het verplichtingenbedrag is het saldo van een aantal mutaties. Voor de verklaringen van de in de tabel weergegeven mutaties wordt verwezen naar de verklaringen bij de overeenkomende mutaties van de 'uitgaven'

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de 2de suppletoire begroting 2014 worden de ontvangsten met € -22 089 000 gewijzigd.